

MEDITATIE

De Heilige Geest vloeit uit de gelovigen

“Die in Mij gelooft, gelijkerwijs de Schrift zegt, stromen des levenden waters zullen uit zijn buik vloeien.”

Johannes 7 : 38

Deze werkingen hebben een wonderbare kracht. Begrijpt u dit? Vloeien er stromen van levend water uit uw buik? Dit moet een innerlijk werk zijn: de stromen van het levende water moeten vloeien uit het centrum van een mens. Volgens onze vertaling staat er: “uit zijn buik”, dat betekent uit zijn hart en ziel. De stromen vloeien niet uit zijn mond: de beloofde kracht is niet welsprekendheid. We hebben genoeg woorden over ons heen gekregen. Maar dit werk is in het hart. De bron van deze stromen wordt gevonden in het innerlijke leven. Het is een innerlijk werk bij de bron. Het is niet een zaak van talent en kundigheid, van show, of geflonker of geschitter. Het is een volkomen inwendig werk. De levensstroom moet komen uit het diepste wezen van een mens. Hij moet komen uit de ingewanden, het binnenste van zijn bestaan. Al te vaak wordt eer bewezen aan de uiterlijke vorm en de buitenkant, terwijl deze snel hun belang en kracht verliezen. Maar als de Geest van God in een mens woont, oefent Hij de macht uit in het koninkrijk van ons hart. Hij geeft veel aandacht aan wat een oude Godsman placht te

noemen “binnenlandse zaken”. Helaas verwaarlozen velen dit rijk in ons binnenste, terwijl het toch de belangrijkste provincie is die wij onder onze hoede hebben. O, mijn broeder in Christus, als u nuttig wilt zijn, begin dan bij uzelf. Uit uw eigen ziel moet de zegen voortkomen. Het kan er niet uitkomen, als het er niet in zit. En het kan niet in u zijn, tenzij God de Heilige Geest het daar brengt.

Ten tweede is het ook een leven-gevend werk. Uit het hart van de mens, uit het centrum van zijn leven, moeten stromen van levend water vloeien. Dat betekent dat hij gebruikt wordt om anderen over het leven met God te vertellen. Als hij spreekt, als hij bidt, als hij handelt, dan zal hij zo spreken, bidden en handelen dat hij iets uitstraalt: een leven vol genade en godsvrucht. Hij zal een licht zijn waardoor anderen kunnen zien. Zijn leven zal het middel zijn om het leven in anderen op te wekken. “Uit zijn buik zullen stromen van levend water vloeien.”
Let ook op de volheid van het werk van de Heilige Geest. Het beeld zou al verbazing-

wekkend geweest zijn als er zou staan: “Een stroom van levend water zal uit zijn buik vloeien.” Maar dat staat er niet. Er staat ‘stromen’. Hebt u wel eens bij een heel overvloedige bron gestaan? Er zijn er een paar niet ver van Londen. Je ziet het water op verschillende plekken naar boven borrelen. Kijk eens hoe het zand begint te dansen als het water met onweerstaanbare kracht naar boven komt. En daar, aan de overkant van de weg, zie je een molen staan waarvan het rad rondgedraaid wordt door de stroom die hier bij deze bron begint. Bij het rad kun je al een echte rivier zien, die vandaar voort stroomt en in de Thames uitmondt. Toch is dit maar één stroom. Wat zou u wel niet denken als u zo’n bron zag die zoveel water opborrelt dat er een rivier naar het noorden,

een rivier naar het zuiden, en rivier naar het oosten en een rivier naar het westen zou ontstaan? Dat is het beeld dat hier opgeroepen wordt: stromen van levend water die uit levende mensen in alle richtingen vloeien. Wat een belofte! Stromen van levend water! Waren allen die Christus beleden maar zo’n bron!

C.H. Spurgeon, uit : *De Heilige Geest*.

Uit de inhoud

Hopelijk hebt u niet te veel last gehad van de hitte die er enige dagen in ons land aanwezig was. In zo’n periode voelen we weer hoe kwetsbaar we als mens zijn. En vooral bij lichamelijke of psychische zwakte kan dat behoorlijk invloed hebben. Inmiddels is de temperatuur weer op het ‘normale’ niveau. Als we bij alles wat wisselt en verandert, maar de vastheid van Gods beloften in Jezus Christus mogen kennen als onze steun en troost!

De inhoud van deze uitgave van *Kracht naar Kruis* geve daarvoor de nodige impulsen. De Heere zegene de geschreven woorden met de kracht van Zijn Heilige Geest.

Ds. J.P. Boiten

God gaat mee

‘God gaat mee in de wolk en het vuur’.

(Exodus 13: 21 en 22)

Het tweede boek van de bijbel is ons vooral bekend met zijn Griekse naam: ‘Exodus, Uittocht’. De Joodse naam van dit boek is een veel mooiere naam. Die naam luidt ‘Sjemot’, naar het eerste woord van dit boek in het Hebreeuws. ‘Sjemot’ betekent: ‘Namen’.

De farao, de onderdrukker, heeft geen naam in dit boek. De geleerden tobben steeds nog over welke farao bij de uittocht een rol heeft gespeeld. God glimlacht er om. Hij gaf aan de onderdrukker met opzet geen naam. Maar de namen van de kleinen en de groten die God uit het slavenland uitgeleid heeft, zijn Hem alle bekend.

Alle mensen zoeken naar wat hun beloofde land is. Daarop zijn wij niet een uitzondering. Maar wanneer wij Christus hebben leren kennen (en dus ook het reisdoel), weten we dat het hier op aarde het beloofde land nooit helemaal is.

Zalig worden wij, helemaal gelukkig worden wij, ‘in hope’. Dat betekent niet, dat je het misschien wel niet wordt. Maar dat je zalig wordt ‘in hope’ is, dat je het al gelovende en al reizende wordt. Als je gelooft, word je zalig, maar je bent er nog niet. Je weet niet wanneer het zal worden vervuld.

Het is duidelijk, dat dit over het volk Israël gaat. Het is lang geleden en ver hier vandaan. Maar het is, als je gelooft, heel dichtbij.

Israël was een slavenvolk in Egypte. Maar God zag de zweepen kletsen op de blote rugen van die slavenmensen. En God zei: ‘Ik haal jullie eruit!’ En dat had Hij gedaan. God gaat ze brengen naar het land, dat Hij aan hun voorgelacht al heel lang had beloofd. Daarom is het ook dat het land Kanaän het ‘Belofde land’ wordt genoemd.

Het is een zware tocht geworden. Vele hindernissen kwamen het volk tegen in de doge woestijn.

Israël zou nooit in het beloofde land zijn gekomen als God zelf niet met hen mee was gegaan.

‘Maar de Heere ging voor hen uit, overdag in een wolkkolom om hen de weg te wijzen, en ’s nachts in een vuurkolom om hen licht te geven, zodat zij dag en nacht verder konden trekken’. En wij? Pasen is: dat wij ook vrij zijn geworden. Van de machten en van de zonde. Pasen is: wij leven met Hem die uit de doden opgestaan is.

Maar wanneer wij eenmaal uit het diensthuis uitgeleid zijn, is de reis vervolgens niet een kalme plezierreis, maar het is een reis met ook veel tegenwind en hindernissen. Het leven, als we geloven, is niet één groot feest. Al gaan wij wel naar het feest. Wij gaan naar het grote feest daarboven als Jezus met ons aanzit aan de bruiloftsmaaltijd.

Maar het leven is een reis vol ingewikkeldheden. Het geloof lost zomaar niet alles op. Het lijkt soms totaal niets op te lossen. Dat komt (u moet het niet afgezaagd vinden om het zo te zeggen) door onze zonde. D.w.z. doordat wij ongehoorzaam zijn en doordat wij niet naar God luisteren.

Maar God heeft voor ons zo’n grote liefde. Hij zegt niet: ‘Zoek dan zelf de weg maar’. Maar Hij zegt: ‘Ik zal heel de reis met u meegaan. Ik breng u thuis’.

Vele dingen zijn er in ons leven hele mooie dingen. Plekjes licht zijn dat van de hemel zijn dat op een donkere aarde. Geniet er maar van. Het zijn tekenen van de mooie, nieuwe wereld van God die wij verwachten. In ‘Danseres zonder benen’ van Clara

Asscher Pinkhof staan deze mooie regels: 'Lach tot de zorgen dan worden ze klein. Lach tot de slechten, dan worden ze rein. Lach tot degenen die droef zijn en moe. Lach jij het leven maar toe'. Dat is ook het geloof, dat je bij alle tegenslag er toch wat van maakt. Je valt, maar je staat ook weer op. Je doet 's morgens de gordijnen open. En je zegt: 'Dit is de dag en ik leef. Het is goed!'

Maar al zijn er in ons leven heel veel mooie dingen, wij zijn onderweg. Wij hebben nog niet ons einddoel bereikt.

Maar onderweg worden wij niet aan ons lot overgelaten.

'De Heere ging voor hen uit, overdag in een wolkkolom om hen de weg te wijzen en 's nachts in een vuurkolom om hen licht te geven'.

De weg die God met ons gaat is niet de gemakkelijkste. En ook niet de kortste. 'God leidde het volk om, langs de weg door de woestijn'. Dat is een diep woord, waar je een heel leven over doet om het er mee eens te worden. De reis duurde i.p.v. een maand veertig jaar. Maar die weg was toch de beste.

God leidde Zijn volk. Hij ging zelf in die wolk- en vuurkolom mee.

Wij kunnen denken, dat het volk Isr. het met God zo dichtbij ergens toch maar gemakkelijk had. Wij denken: 'Dat God hen leidde, konden de mensen toen zomaar zien'.

Maar zo simpel was het niet. Altijd in het boek Exodus zijn de tekenen van Gods aanwezigheid tekenen die ook anders kunnen worden geduid.

De plagen van Egypte bijv. konden worden verklaard als toevallige spelings van de natuur. Het splitsen van de Rode Zee kon ook worden geduid als het opsteken van een stormwind. De openbaring van God is niet iets bewijsbaars als de oplossing van een wiskundesom. Dat was toen zo. En dat

is nu nog zo.

De betekenis van wat God doet ontgaat ons als God zelf ons wat er feitelijk gebeurt door Zijn Geest niet laat zien. Dat zien is een stilgezet worden. Een verwonderd zeggen: 'Hier is God aan het werk'.

Ook die wolk en die vuurkolom zijn ongrijpbaar. God is wel aanwezig. Maar Hij is zo aanwezig, dat je Hem niet aan kunt raken. God gaat naar het beloofde land ons voor. Maar je haalt Hem nooit in.

Geloven is niet zomaar iets. Maar God gaat wel mee.

Die wolk was allereerst een gids, een wegwijzer. Als het volk die wolk maar in het oog hield, reisde het veilig. En 's nachts was de wolk er ook. Maar dan als een lichtzuil.

Door ontelbare waterdruppels werd het vuur dan getemperd en het straalde in de nacht als een vriendelijk licht. Ook 's nachts werd het nooit pikkedonker.

Helemaal donker laat God het nooit zijn! Helemaal donker was het in Gethsemané en op Golgotha voor Jezus. God had Hem, Zijn eigen Zoon, verlaten, opdat wij door God aangenomen zouden worden en nooit meer alleen zouden zijn. Christus zit voor ons in de troon en Hij bidt.

Wij hebben nu niet een letterlijk wolk- en vuurkolom meer. Maar dat wil niet zeggen, dat wij ook niet een gids voor de reis door de woestijn van dit leven hebben. Die gids is Gods woord. Met dat woord als gids zijn er al miljoenen mensen thuis gekomen in het land van de rust.

Je moet het je nooit wijs laten maken, dat die gids nu niet meer up to date is, want diezelfde gids wijst ons nu ook nog de weg. Het is dezelfde oude gids nog. Het is dezelfde oude God nog.

Ons leven is, als wij het leven met de Heere, een heilig leven. Dat brengt strijd met zich mee. Dat wat naar Gods woord niet is, moet worden uitgebannen. Israël viel het zwaar.

Op een gegeven moment wilde Israël helemaal niet naar het beloofde land meer, maar het wilde weer naar Egypte terug. Wij willen ook altijd weer naar de zekerheden en de goden van Egypte terug. Van de zonde waren en worden we slaven, maar we willen er altijd weer naar toe terug. Want de zonde is onze wereld geworden en ons bestaan. God is de God van de dag en Hij is de God van de nacht. Lichte tijden zijn er in het leven. Maar er zijn ook donkere tijden waarin het net is alsof God zich verbergt. Maar Hij is wel bij ons.

Vele nachten krijgen wij door te maken.

Maar je mag rustig slapen. Dat is omdat de

Psalm 18

Wanneer we in onze stille tijd de Bijbel lezen met het oog op ons leven komen we voor vragen te staan. In de eerste paar verzen van deze Psalm komen er al direct een paar levensvragen bij ons naar boven: 'Wat is God voor mij? 'Begrijp ik Hem nu anders dan bijvoorbeeld tien jaar geleden? Groeit mijn persoonlijke relatie met God?' Bij David lezen we dat God zijn kracht, zijn rots, zijn vesting, zijn redder was om in God zijn toevlucht en schuilplaats te zoeken. Zo gebruikt hij acht keer in de eerste zeven verzen het woord 'mijn'. Dat laat zien dat David God op vele verschillende manieren persoonlijk had leren kennen.

Twee keer noemt hij God 'mijn rots'. Het is goed mogelijk dat deze beeldspraak voortkomt uit de lange periode die David in de woestijn doorbracht, waar overal rotsen waren. Hij heeft daar waarschijnlijk ervaren dat rotsen voor veel dingen nuttig zijn om hem te beschermen. Zo lezen we dit gedeelte in vergelijking met 2 Samuël 22 waar

Bewaarder van Israël niet sluimert noch slaapt. Dat is om Jezus Christus, die de last droeg van de straf en de zonde en die daarom ons belooft: 'Ik zal u niet begeven en Ik zal u niet verlaten!' (Gen. 28:15).

God heeft wel alle reden gehad om Zijn volk te verlaten. Maar ondanks Israëls zonde ging God niet weg.

Wij zullen, als wij als Gods kinderen in het geloof naar de grote dag van Christus uitzien, in de heerlijkheid van God ontvangen worden. Gekleed als een bruid die voor haar Man is versierd!

Langerak, ds. J.A.H. Jongkind

Davids danklied bijna identiek is aan Psalm 18. Waarschijnlijk dankt David de Heere om de rust die hij op dit moment mocht ervaren nu Saul hem niet langer vervolgd. En de problemen in zijn gezin waren waarschijnlijk ook niet zo acuut.

Je vraagt je daarom af: als David deze Psalm tegen het einde van zijn leven had geschreven nadat hij allerlei moeilijkheden, verdriet en pijn heeft meegemaakt, zou hij dan nog andere manieren hebben gevonden om God aan te spreken? Wat betekende God tien jaar geleden voor u, jou? Welke nieuwe aspecten spelen er vandaag in uw leven een rol? En zou u God dan nog zo aanspreken als tien jaar geleden?

Ds. C. Bos, Benschop

Wordt vol van de Geest (2)

Ook op een derde gebied wordt krachteloosheid van de kinderen van God openbaar. Er is gebrek aan de kracht om te getuigen. Wat wordt er weinig vrucht gedragen door het getuigenis van de kinderen van God! Geen wonder dat als ons karakter en onze levenswandel geen geloofwaardige preek zijn, hoe kunnen we dan met onze mond iets groots tot stand brengen? Krachteloosheid, dat is het verdrietige stempel van de tegenwoordige gemeente. En dat is des te verdrietiger als zich aan de andere kant krachten roeren als nooit tevoren. Krachtige dwalingen doorkruisen onze tijd. Woorden of Bijbelgedeelten worden uit hun verband gerukt en daaruit worden nieuwe leringen gefabriceerd. Het woord van God en Christus staan niet meer in het middelpunt, maar de een of andere bijzondere leer of een organisatie. Hoeveel mensen laten zich daardoor verblinden en verleiden. Duivelse machten zijn aan het werk, de poorten van de hel staan open en de gemeente van de Heere heeft geen kracht.

Is dat niet ellendig? Moet dat zo blijven? Is dat de normale situatie? Nooit! Als we Handelingen lezen dan zien we wat een kracht er in de eerste dagen van de gemeente was. Zieken werden toen genezen. Op onbaatzuchtige wijze werd het geld van verkochte akkers aan de armen gegeven. Er gebeurden tekenen en wonderen. Er was kracht om te getuigen, er was kracht om te lijden en te sterven om Jezus' wil. Waarom is er in de gemeente tegenwoordig zo weinig kracht? Omdat de Geest ontbreekt. Krachteloosheid is niet anders dan geesteloosheid. En ook de vruchteloosheid is alleen geesteloosheid. Waarom gebeurt er zo weinig bij al het spreken en prediken? De Heilige Geest ontbreekt. Waarom draagt het

getuigenis van de kinderen van God zo weinig vrucht? De Heilige Geest ontbreekt. Waar Gods Geest is, is kracht; waar Gods Geest is, is vrucht. Dat is een ding dat zeker is.

Niets heeft de gemeente zo nodig als een nieuwe toerusting met kracht uit de hoge door de Heilige Geest. Wat de toekomst ook moge brengen, we hebben kracht nodig als we zegenrijk als overwinnaar door alle nood willen heenkomen. We hebben kracht nodig als we ons onbevlekt van de wereld willen houden. Deze kracht krijgen we niet door meer kennis en meer inzicht, deze kracht krijgen we alleen door ons met Gods Geest te laten vervullen.

Zo is deze oproep van de apostel aan de Efeziërs ook een actuele oproep voor ons. We moeten vol worden van de Geest als we opgewassen willen zijn tegen de opgaven van de tegenwoordige tijd en die van de toekomst.

Hoe worden we dat? Moeten we samenkomen om op een sentimentele manier te zingen en hele nachten door te brengen in gebed? Nee, dat is niet de manier om vol van de Geest te worden. Die manier is anders, veel eenvoudiger. Als we vol willen worden van de Geest moeten we wat hinderlijk in de weg staat opgeven en doen wat ons innerlijk uitdaagt en verder brengt. We moeten alles haten wat de Heilige Geest bedroeft en beledigt en we moeten de Heilige Geest meer macht over ons leven geven.

In dezelfde brief zegt Paulus heel duidelijk wat we moeten doen om vol te worden van de Heilige Geest. Eerst spreekt hij over het negatieve, over dat wat we op moeten

geven: "Daarom legt af de leugen, en spreekt de waarheid, een ieder met zijn naaste; want wij zijn elkanders leden. Wordt toornig, en zondig niet; de zon ga niet onder over uw toornigheid; en geeft de duivel geen plaats. Die gestolen heeft, stele niet meer, maar arbeide liever, werkende dat goed is met de handen, opdat hij hebbe mede te delen degene, die nood heeft. Geen vuile rede ga uit uw mond, maar zo er enige goede rede is tot nuttige stichting, opdat zij genade geve dien, die dezelve horen. En bedroeft de Heilige Geest Gods niet, door Welken gij verzegeld zijt tot de dag der verlossing." Efeze 4 : 25 - 30. Dat is de voorwaarde. Als we vol willen worden van de Geest dan moeten we haten wat de Geest van God verdrietig maakt. En dan komt het positieve: "Sprekende onder elkander met psalmen, en lofzangen, en geestelijke liederen zingende en psalmende de Heere in uw hart; dankende te allen tijd over alle dingen God en de Vader, in de Naam

van onze Heere Jezus Christus, elkander onderdanig zijnde in de vreze Gods." Efeze 5 : 19 - 21.

Als we deze dubbele rij vermaningen ter harte nemen, als we vermijden wat de Geest van God bedroeft en als we doen wat ons innerlijk in de toestand brengt waardoor we voor de werking van de Geest ontvankelijker worden, dan zullen we ook van de Geest van God meer kracht ontvangen, dan worden we vol van de Geest.

Verlang je ernaar? Laten we dan samen nadenken over deze belangrijke vermaningen in Efeze 4 en 5, met het oprechte gebed dat God wegneemt wat Gods Geest in de weg staat, opdat we vol van de Geest kunnen worden, niet tot onze eer, maar tot verheerlijking van de HEERE. Wordt vol van de Geest!

[Ernst Modersohn, uit : De Stem.](#)

Alle dingen ten goede

"En wij weten dat degenen die God liefhebben, alle dingen meewerken ten goede, namelijk degenen die naar Zijn voornemen geroepen zijn. (...) Die ook Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen overgegeven, hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken?" Romeinen 8 : 28 en 32.

Hoe kan Paulus dat nou toch schrijven. Als je God liefhebt, werken alle dingen mee ten goede. Waar haalt Paulus dit vertrouwen vandaan? Laten we eerlijk zijn, zo ervaren Gods kinderen het toch vaak helemaal niet? Als je weet van moeite en verdriet, als je zo vaak de slaap niet kunt vatten vanwege dat ene, grote kruis, dan is Romeinen 8 : 28 zo'n weerbarstige tekst. Wat is het 'goede' dan, waaraan deze ellende, dit verdriet zou moeten bijdragen? Kan er uit deze pijn ook maar

iets goeds ontspringen?

Paulus' leven zal vast wat makkelijker zijn geweest dan het mijne. Paulus zal vast niet weten van zoveel tranen, zo'n scherpe pijn, zo'n verslagenheid. Tja, dan kon ik dat misschien ook wel schrijven... Wacht even. We weten iets van Paulus' leven. En laten we eerlijk zijn, dat ging toch allemaal niet vanzelf. Ergens somt hij zijn lijden op (2 Korinthe 11 : 23 - 28). Geselingen,

stenigingen, schipbreuk - Paulus moest het meemaken. En nog veel meer! Als hij het in Romeinen 8 : 35 heeft over verdrukking, benauwdheid, vervolging, honger, naaktheid, gevaar en zwaard, spreekt hij uit pijnlijke ondervinding! En dan te bedenken dat dit alles het gevolg is van zijn verlangen om Christus te verkondigen. Misschien hadden u en ik zich in zijn omstandigheden wel van God afgekeerd. Dat kan zomaar gebeuren, toch, als je zulke vreselijke dingen meemaakt. Dat je er niet mee naar God vlucht, maar bij Hem vandaan. Maar van Paulus kun je dat bepaald niet zeggen. Hoe kan dat? Wat is zijn geheim?

Zijn geheim vinden we in Romeinen 8 : 32. Paulus geloofde: God heeft alles voor mij gegeven. Zijn eigen, enige Zoon! In Wie de Vader Zich in de eeuwigheid verlustigde en Die aan Hem verknocht was met een goddelijke verknochtheid. God gaf Hem. Hij werd mens. God heeft Hem niet gespaard. Waarom niet? Omdat ik zó gezondigd heb, dat er bloed moest vloeien. Degenen die door God zijn verordineerd, uitgekozen tot de zaligheid, kunnen niet zalig worden dan door het bloed van Christus. En dat wist Gods Zoon. En daarom wilde Hij 'Jezus' heten en Zich door vuile mensenhanden aan het kruis laten slaan.

Als je door de Geest een blik op het kruis mag werpen, dan begin je Paulus een klein beetje te begrijpen. Als Hij Zijn Zoon voor ons gaf, hoe zal Hij ons ook met Hem niet alle dingen schenken? Alle dingen! Weer die algemene aanduiding. Waar niets buiten valt. God gaf Zijn Zoon, dan - jubelt het geloof - kán het niet anders of de rest komt goed. 'Nee', zegt u, 'ik kan daar niet bij. Want ik weet niet dat God Zijn Zoon gaf, ook voor mij'. Dan begrijp ik dat u hier niet bij kunt. Dan kunt u misschien berusten in uw lot, maar niet rusten in uw God. Luister : God

spaarde Zijn Zoon niet. Hij gaf Hem voor goddelozen. Ga tot Hem precies zoals u bent en smee Hem of Hij Zijn Zoon ook in u wil openbaren! Er is niets dat de Vader door het werk van de Geest liever doet!

'Nee', zegt een ander, 'ik kan daar niet bij. O, ik mag weten Gf Zijn Zoon niet gespaard heeft, mar Hem heeft overgegeven, ook voor mij! Maar...ik worstel zo met dat 'alle dingen'. Ik roep zo vaak: 'Heere, alstublieft niet zo! Laat het anders gaan!' Het is zo'n probleem voor mij. Ik ben zo vaak opstandig en boos op God. Wat moet ik?' Laat ik dit zeggen : u bent niet de enige die het bij tijden allemaal niet meer weet. Denk aan Asaf in Psalm 73. En er zijn veel meer psalmen waarin de dichters tot God klagen. Leer daarvan! Niet alleen maar je ellende aan mensen klagen, maar klagen tot God. Zeg het maar tegen Hem dat u niet bij Romeinen 8 : 28 kunt. Dat u het niet kunt geloven dat voor u alle dingen meewerken ten goede. Én smee of de Heere u zoveel wil doen zien van Zijn liefde in het overgeven van Zijn Zoon, dat u Hem niet meer kunt wantrouwen. Dat u het op de puinhopen van uw leven mee jubelt : "wie zal ons scheiden van de liefde van Christus" (Romeinen 8 : 35).

Ja, alle dingen werken mee ten goede. Nee, het kwaad is niet goed. Het is een gevolg van onze val. Lijden is lijden. Kwaad is kwaad. Maar God gebruikt het ten goede. En wat is het goede? Als je door het lijden steeds meer op Christus gaat lijken (Romeinen 8 : 29). Als je de Heere steeds meer nodig hebt. En ten slotte: als je via kronkelige paden komt in het nieuwe Jeruzalem, waar God met Zijn zachte doek alle tranen van je ogen zal afwissen.

Ds. T. A. Bakker,
Giessendam-Neder-Hardinxveld-Sliedrecht.

Reanimatie

In 2 Koningen 4 staat de geschiedenis van de profeet Elisa bij de Sunamitische vrouw. Als dank voor haar gastvrijheid krijgen deze vrouw en haar man een kind, een zoon. De jongen groeit op, maar wordt ziek en sterft. De vrouw haalt Elisa erbij. De profeet legt de jongen op zijn eigen bed en gaat op hem liggen: zijn handen op diens handen en zijn mond op diens mond. De jongen wordt weer levend. Een reanimatie?

Toen professor Hans van Delden promoveerde op het onderwerp reanimatie, verwees hij naar deze geschiedenis van de profeet Elisa. Dat zou één van de eerste verhalen uit de oudheid zijn waarin reanimatie wordt beschreven. Op zichzelf is dat waar, maar feitelijk is het geen echte reanimatie. Want bij de huidige reanimaties gaat het niet allereerst om de ademhaling, maar om de werking van het hart en de bloedcirculatie.

Hippocrates

Wanneer we teruggaan in de tijd, dan is het de Griekse dokter Hippocrates die voor het eerst over de ademhaling heeft geschreven. Hij leefde van 460 tot 370 voor Christus. Hij beseftte dat de ademhaling van levensbelang is en dat, wanneer iemand niet meer kan ademen, komt te overlijden. Daarom beschreef hij in zijn colleges enkele methoden die een arts moest uitvoeren wanneer een patiënt dreigde te stikken. Dat waren de eerste levensreddende handelingen die door dokters werden verricht. Hippocrates wist echter niet waarom de ademhaling van levensbelang is.

Honderd jaar na Hippocrates leefde Herophilus. Deze arts leefde eveneens in Griekenland. Hij ontleedde lichamen van overleden mensen en bestudeerde op die manier de anatomie. Hij kreeg daardoor

meer inzicht in de betekenis van de longen, maar ook van het hart. Zijn publicaties vertellen daarover. Beide organen zijn heel belangrijk. Maar wat de longen en het hart precies voor functies hadden, was in zijn tijd nog onbekend.

Gaandeweg werd er steeds meer duidelijk. Lucht en longen hebben alles met elkaar te maken, alsook hart en bloed. Men ontdekte de verschillen tussen de grote en kleine bloedsomloop. De longen zorgen voor de zuurstof-inname en het bloed, dat aangestuwd wordt door het hart, zorgt voor het zuurstof-transport door het hele lichaam. Zo wordt ons hele lichaam van zuurstof voorzien.

Onwel worden

De laatste decennia is steeds duidelijker geworden dat hartmassage levensreddend kan zijn. Maar de grootste doorbraak kwam met de AED, de automatische externe defibrillator. Zodra iemand onwel wordt, zullen hulpverleners met hartmassage starten en de AED gebruiken. Dit apparaat meet hoe het hart van de patiënt klopt. Wanneer blijkt dat het hart 'fladdert' en er geen echte bloedcirculatie is, geeft de AED automatisch een stroomstoot. Hopelijk klopt het hart dan weer zoals het hoort te doen. Zo nodig geeft de AED nog een tweede of derde stroomstoot. In tussentijd gaan de hulpverleners door met hartmassage en mond-op-mond beademing. Door zeer snel en adequaat te handelen worden mensenlevens gered.

Effectief

De prangende vraag is echter of een reanimatie effectief is. Hoeveel mensen overleven een hartritmestoornis? Is de behandeling zinvol? Gelukkig worden de resultaten steeds beter. Wanneer iemand thuis onwel wordt, of in een kerk of in het winkelcentrum, dan

overleeft 1 op de 5 mensen de reanimatie. Dat klinkt als heel weinig, maar het is allzins redelijk. De overheid hoopt dat het 1 op de 4 wordt, dus 25 procent.

Maar nu kijk ik naar ouderen in zorginstellingen. Daar komt reanimatie gelukkig heel weinig voor, omdat de ouderen zich niet meer inspannen zoals de vijftigers en zestigers dat doen. Die staan nog volop in het leven en hebben het soms nog heel druk. Maar veel hoogbejaarden zitten rustig in een rolstoel of wandelen achter een rollator. Dat vraagt weinig inspanning van het hart en daarom is reanimatie zelden nodig. Maar wanneer een oudere onwel wordt in een zorginstelling, zien we vaak af van reanimatie. De kans van overleven is nihil, slechts één of twee procent. De enkeling die het wel overleeft, houdt daarvan hersenschade over. Dus in verpleeghuizen is reanimatie meestal niet zinvol. Op de vraag of u gereanimeerd wilt worden, moet u echt heel goed nadenken voordat u ja zegt. Mijn advies is om het niet te doen. En nogmaals, in zorgcentra komt reanimatie ook zelden voor.

Rouwemoties – medelijden (slot)

Wat betekent Jezus medelijden?

De plaats in het leven: Het woord medelijden kunnen we verschillend opvatten. Je kunt denken aan een gevoel van verdrietig zijn of bezorgdheid omdat je de ander ziet lijden. Vaak reageren we dan op een onbedoeld afstandelijk of neerbuigende wijze dat betuttelend overkomt zo in de zin van 'wat zelig'. Dat kan bij de ander een gevoel geven van zwakte of kleiner zijn. Maar medelijden kan ook een vorm van empathie zijn waarbij je intens meevoelt met het leed

Vertrouwen

Ik geef deze informatie om reanimatie in perspectief te zetten. Velen zijn onbekend met de slechte resultaten in zorginstellingen. Daarom is het veel belangrijker, zodra een oudere onwel wordt in het verpleeghuis, hem direct naar zijn kamer te brengen en de familie op te roepen. Die wijze van sterven is veel wenselijker dan sterven onder de hartmassage door hulpverleners. Vandaar mijn grote terughoudendheid met reanimatie bij hoogbejaarden.

Maar er is ook een andere kant. Het leven wordt geleid. Natuurlijk hebben dokters en hulpverleners daar een rol in, maar uiteindelijk ligt ons leven in handen van de Heere. Het is mooi wanneer ouderen dat in hun laatste levensfase mogen belijden. Dat ze mogen leven vanuit het diepe besef dat alles wat ons overkomt geen toeval is, maar besloten ligt in Gods vaderlijke hand (zondag 10 HC). Of zoals David het in Psalm 31 zingt: 'Mijn tijden zijn in Uw hand'. Die belijdenis geeft rust en vertrouwen.

Dr. A.A.Teeuw, Ridderkerk

van de ander. Je voelt mee met de pijn van een ander, maar soms vanuit een gevoel van machteloosheid of superioriteit, alsof je vanaf de zijlijn toekijkt en niets kan betekenen voor de ander.

Bijbelse overdenking: Wanneer we Hebreëën 4 : 14 – 16 lezen komen we ook het woord medelijden tegen. In dit gedeelte wordt Jezus vergeleken met de Hogepriester. En zoals Aäron door het heilige der heilige ging op de grote verzoendag, zo is

Jezus de Zoon van God door de hemelen gegaan tot de troon van God. Hem hebben de Hebreëën beleden en bij die belijdenis moeten zij blijven, dat is heilzaam voor hun persoonlijk geloof.

Pastorale vraag: Nu zou de vraag boven kunnen komen of die Hemelse Hogepriester niet te heilig en te verheven is voor zondige, zwakke mensen, die telkens weer verzocht worden in hun kwetsbaarheden. Tot troost voor de geloven verzekert de apostel, dat Jezus medelijden kan hebben met hun zwakheden, dat zijn zonden die tegen hun wil nog in hun overgebleven zijn. Zelf weet Jezus ook wat verzoeking is, Hij is ook door de duivel verzocht geweest. Gelukkig is die poging niet gelukt. Jezus heeft niet gezondigd. Met zo'n Hogepriester in de Hemel, mogen de gelovige niet op een afstand blijven staan. Ze mogen met blijde zekerheid, gelovend, hopen en biddend hun hart opheffen tot de genadige God. Hij verstaat ons in wat we nodig hebben.

Wees waakzaam: De omgang met lijdende mensen vraagt empathie en zorgvuldige communicatie. Het woord medelijden in de tekst uit Hebreëën moeten we letterlijk lezen, medelijden. Je lijdt zelf met de ander mee wanneer je ziet hoe die ander moet lijden. Je lijdt mee met mensen die lijden en je probeert er naast te staan om iets voor hen te betekenen. Dat hoeft niet altijd met woorden, het kan ook met daden. Je aanwezigheid is belangrijk. Het troost de ander. Als je er zo instaat onderga je bewust het lijden van de ander. Maar daarmee moeten we ook waakzaam zijn, omdat dit een verkeerde uitwerking kan hebben. Het kan zijn dat u als meelijdende mens medelijden met uzelf hebt in plaats met de ander. Helderheid op het ontstaan en de aard van het medelijden is van groot belang voor de omgang met het

lijden van de ander. De neiging kan namelijk ontstaan om het 'lijden van de ander te verminderen', omdat men het eigen lijden wil verminderen. Je bagatelliseert daarmee het van de ander en zegt snel: 'dat gaat wel weer over.' 'Dat hoort nu eenmaal bij het gemis, of je verdriet, je ouderdom, je ziek zijn.' Met zo'n houding ga je compenseren en zegt: 'tel je zegeningen, kijk eens wat je nog bezit, let niet op je gemis.' De neiging om het lijden van de ander te verminderen, het proberen te onderdrukken door afleiding te bieden, het adviseren van probleemoplossingen kan naar voren komen uit de neiging je eigen 'medelijden' te verdringen, ongedaan te maken.

Hoe dan wel? Misschien blijft er niets anders over dan bij het zien van het lijden het uit te houden en naast de lijdende mens te blijven staan. In veel gevallen van 'medelijden' voelt men zich 'machteloos'. Je hebt het gevoel niets voor de ander te kunnen doen dan er alleen maar te zijn. Je wilt zo graag iets doen om het leed van de ander te verzachten en te verlichten. Maar we moeten onze eigen begrensdheid hierin leren erkennen. In zo'n levenssituatie is het goed om te letten wat de Hebreëënbrief ons in zo'n situatie met het oog op Jezus leert. Jezus zelf is in onze zwakheden gekomen en mens geweest. Hij weet wat wij mensen meemaken dat heeft Hij zelf ervaren. Wij zeggen het weleens tegen elkaar: 'je moet het eerst zelf maar eens meegemaakt hebben dan begrijp je mij wel.' Jezus heeft het meegemaakt. Hij heeft op dezelfde wijze als wij het lijden doorleefd. Hij weet wat lijden is, kijk maar naar zijn verdriet om zijn vriend Lazarus. Staat daar niet over: en Jezus huilde! Denk aan zijn lijden in Gethsémané en aan het kruis, dat lijden onderging Hij als mens. Daarom kan Hij u in uw lijden zo goed begrijpen en helpen. Want Jezus was in zijn

menszijn ook God, Hij overwon het lijden en daarom kan hij ons helpen. Jezus is zonder zonde gebleven en daarom mogen wij met alle vrijmoedigheid komen tot de troon van de genade om door Hem geholpen te worden op het juiste tijdstip! Vertrouwt en help elkaar met deze woorden!

Ds. C. Bos, Benschop

Dagelijks bestuur van de stichting:

Ds. J.P. Boiten,
Christ. Geref., H.I. Ambacht
Ds. C. Bos, voorzitter,
PKN (hervormd) Benschop
Ds. J.A.H. Jongkind,
PKN (hervormd) Langerak
Ds. J.C. den Ouden,
HHK, Sint Maartensdijk
Dhr. M.C. Paul, penningmeester,
PKN (hervormd) Dirksland
Ds. A. Snoek, secretaris,
PKN (hervormd), Kesteren

Eindredacteur:

Ds. J.P. Boiten, Antoniuslaan 53,
3341 GA Hendrik Ido Ambacht,
Tel. 078 200 05 12
Tevens adres voor kopij.
E-mail : j.p.boiten@solconmail.nl

Medewerkers:

Ds. J. Belder, PKN (hervormd) Harskamp
Mevrouw M.A. Tanis, (Christ. Geref.),
Goedereede

Dr. A.A. Teeuw, PKN (hervormd),
Ridderkerk

Abonnementen:

Dit blad verschijnt in de eerste week van elke maand (10 maanden van het jaar).

Alle chronisch zieken kunnen dit blad gratis ontvangen; de abonnementsprijs is € 11 per jaar; het banknummer is: NL40 INGB 0000 9389 39 ten name van Stichting Kracht naar Kruis te Den Haag. E-mailadres voor algemene berichten: info@krachtnaarkruis.net.

Opgave nieuwe abonnees en adreswijzigingen aan:

abonnee@krachtnaarkruis.net of ledenadministratie Kracht naar Kruis, Philipshoofjesweg 15, 3247 XR te Dirksland.

Alle informatie over KNK kunt u vinden in www.krachtnaarkruis.net